

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 158.

V Ljubljani, v ponedeljek, 13. julija 1903.

Letnik XXXI.

Bolezen sv. očeta.

Poročila, ki prihajajo iz Rima o bolezni sv. očeta, si opetovano nasprotujejo. Enkrat se poroča, da je položaj sv. očeta brezupen, drugič se pa poroča, da so pričeli v Vatikanu upati, ker se je sv. očetu obrnilo na bolje. Kako naj si tolmačimo ta nasprotujoča poročila? Vsi, ki boro poročila o bolezni sv. očeta, pač soglašajo v tem, da bi smrt že davno nastopila, ako bi Leon XIII. ne bil človek izvenredne narave. Leon XIII. ima izredno moč volje, ki mu pomaga mnogo pretrpeti, kar bi marsikateri mož v krepkih moških letih ne mogel pretrpeti. Občudovanja vredna energija vzdržuje sv. očeta v položaju, v katerem bi se pod težo bolečin marsikateri mladenič zgrudil. Svojo jako naravo je sv. oče pokazal že pri operaciji leta 1899. Že davno bi bil Leon XIII. žrtev smrti, ako bi v svojem življenju ne živel tako redno. Kakor je bil sv. oče občudovanja vreden v svojem življenju, tako občudovanja vredni je tudi v svoji bolezni.

Pri vsem tem se ne smemo pozabiti, da je po naravnem teku stvari popolno ozdravljenje skoro izključeno. Umetno še vzdržuje življenje sv. očeta in vsa ta sredstva morejo življenje sv. očeta, kakor zatrjujejo zdravniki, podaljšati le še za nekaj časa. Ne smemo se torej motiti o resnosti položaja, dasi tudi iskreno želimo, da bi bilo življenje tega velikega moža na korist sv. cerkve še dolgo časa ohranjeno.

Splošno zanimanje za sv. očeta.

Ruski car je poslal brzojavko, v kateri izraža željo, da bi sveti oče kmalu ozdravel. Ruski poslanik Gubastov mora vsak dan ruskemu carju poročati o bolezni sv. očeta. Laški kralj je že preložil svoje potovanje na poznejši čas. Tudi turški sultan se vsak dan informira, kako se počuti sv. oče. Brzojavke privatnikov nosijo v pletenih koših v Vatikan. Več tednov bo treba, da spravijo vse te brzojavke v red. Razume se, da more vatikanska pisarna odgovarjati le na vprašanja najodličnejših oseb. Po Italiji občasno slišimo izjave simpatije do sv. očeta. V soboto je tako izjavo sklenil obč. svet v Neapolju. V Rimu so prenapolnjeni. V dunajsko konzuljato je došel izrazit svoje simpatije tudi kitajski poslanik Qu Tai Čang.

Italijanski kralj ne potuje v Pariz. Francoski zunanji minister Delcassé je imel v soboto daljši pogovor z italijanskim poslanikom grofom Toriellijem o razlogih, radi katerih namerava italijanski kralj odložiti potovanje v Pariz. Konečno sta se zedinila na tem, da je priporočati odložitve potovanja. Mogoče je, da se potovanje odloži le za nekaj dni, lahko pa traja ta odlog tudi več tednov. — S to zadevo se je pečal tudi ministerski svet francoski. Zunanji minister je poročal o dogovoru z italijanskim poslanikom. Čas obiska še ni natančno določen; odvisen je od ozdravljenja papežega ali pa njegove smrti.

V soboto.

V soboto ob 8. uri 45 minut zjutraj so zdravniki obiskali sv. očeta. Na vprašanje Mazzonijevo, kako se počuti, odgovoril je sv. oče: »Precej dobro, le večjo trudnost čutim, akopram sem noč precej dobro prespal«. Zdravniki so nato izjavili, da je sv. oče sicer pri boljši volji, a fizično deprimiran. Sv. oče je moral ostati v postelji, ker je ložje dihal in mu torej ni bilo treba, kakor druge dni, del dneva preživeti v naslanjaču za to, da se mu je olajšalo dihanje.

Ob 11. uri 35 minut popoldne je izšel list »Giornale d'Italia« v posebni izdaji, ki javlja: »Položaj kardinala Moccennija je boljši. Okolu pol 10. ure do-

poludne so prišli v Vatikan kardinali Oreglia, Vivesy, Tuto, Samnietelli, Mathieu, Cassetta, Csali, Genarri in Cavichioni. Položaj sv. očeta je trajno resen. List pravi, da je odpor sv. očeta občudovanja vreden. Nevarnost preti posebno od nezadostnega delovanja ledvic, valed česar ne more srce zadostno delovati. V zdravniških bulletinih se položaj opisuje lepši, ker se zdravniki boje, da bi sv. oče hotel brati bulletine. Ko so zdravniki sv. očetu priporočili popoln mir, se je sv. oče smehljaj. Ostal je popolnoma miren. Tej mirnosti je včeraj zaupal sluga Centra, ter je z dr. Laponijem za trenotek zapustil sobo. Nakrat sliši v sobi sv. očeta šum. Hitro skoči nazaj v sobo in najde sv. očeta naslonjenega preko mizice pri postelji ob odprti knjigi Horaciovih od. Odslej ne puste sv. očeta niti trenotka sa mega. V vseh cerkvah opravljajo molitve za sv. očeta.

Ob 12 uri 50 minut popoldne je izšla posebna izdaja »Tribuna« ki poroča, da je prišla v Vatikan deputacija občanstva iz Neapolja, ki je prinesla sv. očetu mitro sv. Januaria. Deputacijo je sprejel kardinal Rampolla, ki je mitro položil v sobo sv. očeta.

»Giornale d'Italia« poroča nadalje, da menijo zdravniki, da se pleuritčni proces nadalje razvija. Zdravniki se trudijo ohraniti moči sv. očeta in bolezen premagati. A če bi tudi zdravniki premagali bolezen, bi se ne moglo preprečiti, da bi bil položaj sv. očeta tak, da se od trenutka do trenutka ne bi bilo bati hitre smrti. Da je papežu bolje, pripisovati je operaciji in to zboljšanje ni nikakor kak nov pojav bolezni. Rossoni in Mazzoni sta mnjenja, da je ozdravljenje nemogoče. Ledvice jeno težko delujejo. Zdravniki sta baje konstatirala, da vnetje pljuč še ni odstranjeno, vendar pa je že v znatno manjši meri. Vedno množča se tekočina v opravi sv. očeta pomenja trajno nevarnost. Sv. oče bo težko prestal tretji vboj, ki se je pokazal potrebnim. V Vatikanu so mnjenja, da je zdravnikom pač mogoče katastrofo za nekaj časa preložiti, a ne preprečiti.

Kardinal Vanutelli stanuje sedaj v Vatikanu, da bo poleg sv. očeta ob njegovi smrti uri.

V soboto je sv. oče še s tresočo roko podpisal neki važen akt. Dasi je telo slabo in izmučeno, vendar očesi žarite sv. očetu jasno in svetlo, kakor v prejšnjih dneh. Dejal je: »Danes ne morem veliko govoriti, ker čutim veliko slabost v želodcu«.

Kardinal Macchi je v soboto obiskal sv. očeta ter se je izrazil, da sv. oče izgleda kot mrlič. »Zalosten prizor«, dejal je kardinal, »a tolažimo se s tem, da ga vidimo umirati kot pravičnika«.

Neki večerni sobotni rimski list poroča: Kljub prošnjam zdravnikov noče sv. oče skoro nič zavzavati. Simptomi uramije naraščajo. Mogoče so do kolen zatekle. Sv. oče je jako slab in se ne more sam nič več vzdigniti v postelji. Da bi sv. oče posteljo zapustil, ni govora. Položaj je brezupen.

V soboto ob 7. uri zvečer so izdali zdravniki naslednji bulletin: Sveti oče je preživel precej miren dan. Ker je bilo zboljšanje trajno, bilo je mogoče zopet preiskati oprsje. Množina tekočine, ki je ostala po vbojstvu v petek v opravi, je nespremenjena. Nad to tekočino se čuje lahko hropenje. Zila 86, dihanje 28, temperatura 36,9. Subjektivni položaj boljši. Rossoni, Mazzoni, Laponi.

Ob 10. uri 20 minut zvečer: Rossoni, Mazzoni in Laponi so morali eno uro čakati, ker je papež spal in ga zdravniki, ki so hoteli izvršiti temeljito preiskavo, niso hoteli buditi. Sv. oče je bil ves dan v postelji. Zdravniki so našli sv. očeta bolj razpoloženega, vendar so mu svetovali, naj ne govori, da se ne utruji. Zasplost je manjša. Sv. oče ima naravni spanec in je zvečer brez odpora zavžil hrano. Tudi natančni zdravniški preiskavi se je voljno podvrgel. Mazzoni bo do polnoči zopet prišel v Vatikan, ako bo položaj sv. očeta potreboval injekcije z vzbujajočim sredstvom.

Zvečer, ko so zdravniki odšli, je vsprejel sv. oče kardinala: Moccennija, Ferrata, Cretonija in Segna, s katerimi je govoril pet minut. Kardinal Ferrata je dejal sv. očetu: »Francija se jako zanima in moli za Vas«, na kar je sv. oče odgovoril »Felix infirmitas«. S kardinalom Cretoni je govoril sv. oče o obredih. Predno so kardinali odšli, poljubili so roko sv. očetu, ki jih je blagoslovil.

Ob 12. uri ponoči: Papež spi, vsled tega je Mazzoni opustil nameravani obisk. Predno je papež zaspal, prosil je Laponija, naj tudi gre počivati.

V nedeljo.

Kardinal Rampolla je obolnel na lahki mrzlici. Laponi mu je svetoval, naj se varuje in naj ne dela prenaporno.

»Tribuna« piše: Dejstvo, da se po drugi operaciji položaj sv. očeta ni poslabšal, je ugodno znamenje. Ko je prof. Rossoni preiskal oprsje sv. očeta, je dejal sv. oče: »Tu me nekaj tišči«. Rossoni je dejal smehljaje: »Vaša svetost bi bila tudi dober zdravnik«, Diarhoeja je ponehala. Delovanje ledvic je boljše. Tekom dneva je sv. oče zahteval večkrat pijače. Sv. oče dobro prenese zdravila. Napram nekemu kardinalu je sv. oče dejal: »Bil sem v veliki nevarnosti. Cutim, da je nevarnost minila, vendar sem na vse pripravljen«.

Sv. oče hoče vsak dan govoriti z zakristanom Piiffri.

»Giornale d'Italie« poroča: Razburjenje v Vatikanu je manjše, vendar se nihče ne vda iluzijam. Zdravniki pravijo, da sv. oče lahko pri sedanjem položaju še več dni celo tednov lahko živi. Lahko pa se nastanejo nakrat druge komplikacije.

Posebna izdaja »Tribuna« poroča včeraj popoldne, da je profesor Mazzoni eno uro bil včeraj v bolniški sobi sv. očeta in je konstatiral, da se položaj sv. očeta ni poslabšal. Sv. oče je dobre volje in živahen. Pozdravil ga je z roko in dejal, da se precej dobro počuti. V pretekli noči sv. oče se privrkat ni branil hrane, ampak je celo sam hrane zahteval. Mazzoni je konstatiral, da se bolezen popolnoma normalno razvija. Sv. oče je želel zapustiti posteljo, a Mazzoni mu je svetoval, naj nekaj ur še počaka. Na vprašanje poročevalčeve, ali je kaj upanja, odgovoril je Mazzoni: »Zakaj pa ne?«

Posebna izdaja »Giornale d'Italia« poroča, da je položaj sv. očeta še vedno resen, kar se sicer samo ob sebi razume. Taka okreta na bolje, kakeršen se opaža zadnje tri dni, pa si niti zdravniki niso upali prorokovati. Eden zdravnikov z vso rezervno pripoznavna možnost ozdravljenja. Laponi pa meni, da je upanje, da bi zdravje sv. očeta se zopet vrnilo, malenkostno z ozirom na starost sv. očeta in na njegov oslabele organizem.

Ob 10. uri 45 minut popoldne je javljala »Agenzia Stefani«: Sv. oče ni zapustil postelje. Zdravniki so ga dobili dobre volje in precej pri moči. Profesor Mazzoni je dejal, ko je zapuškal Vatikan, da s stališčem bolezni so lahko zadovoljni. Sv. oče je kritično perijodo bolezni prestal. Zdravniki izjavljajo, da neposredne nevarnosti ni. Naročili so, naj sluga okna bolniške sobe večkrat odpre, da pride v sobo svež zrak. Na sv. Petra trgu je precej ljudi.

Včerajšnje večerno poročilo javlja: Olajšanje v splošnem položaju sv. očeta še traja. Zdravniki javljajo: sv. oče je kritično perijodo bolezni prestal. Neposredne nevarnosti ni.

Ugibanja.

Precej smešno je, kako liberalni listi »postavljajo nove papeže«. »Neue Fr. Pr.« v posebnem članku grmi proti Rampolli, drugi zopet pišejo, da sta kardinala Gotti in Rampolla napravila zvezo, da bi bil s pomočjo te zveze eden od njiju gotovo izvoljen. Nekateri liberalni listi pa trdijo, da sta se Gotti in Rampolla sprla, tretji pa zopet pišejo, da bo Avstrija vložila po kardinalu Gruschi svoj veto, ako bi bil izvoljen Ram-

polla, ker menda ne vedo, da je avstrijskim diplomatom znano, da bi se s takim korakom, katerega jim predpisuje židovsko časopisje, le osmešili, ker cerkev je prosta in ne dopušča nepoklicanim vtikati se v svoje razmere. Dunajska »Information« se dela tudi silno modro in pravi, da bo novi papež eden izmed teh-le kardinalov: Vanutelli, Sarto, Gotti, Svampa ali Capecelatro, vsekakor pa da bo novi papež Lah.

Razna poročila.

Rim, 13. julija. Vesti liberalnih listov da vlada mej kardinali ogorčenje, ker se jih ne pusti vsak trenotek k sv. očetu, so popolnoma izmišljene. Kardinali pač vedo, da se morajo pokoriti zdravniškim odredbam. Istotako so neresnične vesti, da je francosko poslanstvo s pomočjo sluga Centra organiziralo detektivno službo in da se šest takozvanih tajnih slug vrsti v nadzorovanju papeževih sob, ter da vsako najmanjšo stvar javljajo francoskemu poslanstvu.

Rim. Rossoni je dejal, da bi bil sv. očeta skoro gotovo rešil, ako bi bil prej poklican k njemu.

Rim. V soboto je zahteval sv. oče, naj prideta k njemu njegovi nečakinji grofica Canale in Morini. Obe dami vsled odredbe zdravnikov niste smeli govoriti s sv. očetom. Poljubiti sta ga smeli. Popoldne v soboto sta bila sprejeta od sv. očeta tudi kardinala Steinhuber in Ferrata. Kardinalu Steinhuberju je sv. oče dejal, da je bil v smrtni nevarnosti, sedaj je bolje, a še davno ne dobro.

Dunaj. Nedeljska »Neue Freie Presse« je vendar spoznala, da prav nič ni hvaležno, že sedaj govoriti o tem, kdo bo novi papež. Končno pravi, da politične simpatije ne pridejo v poštev ter se izrazi: »Star pregovor pravi: Kdor kot papež gre v konklave, ga zapusti kot kardinal«.

Rim. »Italia« poroča, da bo v slučaju papeževe smrti dvorni kapelan Lanza posredoval mej Vatikanom in laško vlado.

Berolin. »Germania« poroča, da so Rossonija radi tega pritegnili kot tretjega zdravnika k bolniški postelji sv. očeta, da je tako omogočeno laški vladi zvedeti resnico o položaju Leona XIII. Rossoni je namreč zaupnik laške vlade in se po vsakem obisku pri sv. očetu poda k ministerskemu predsedniku Zanardelliju. »Germania« tudi poroča, da ni izključeno, da se bo konklave vršil zunaj Vatikana, mogoče v cerkvi sv. Petra.

Rim. Na mesto Volpinijevo bo za konklave imenovan mngs. Marini.

Rim. Kardinal Oreglia je naročil nekemu inženirju, naj izvrši vse priprave za konklave.

Rim. Liberalni listi so pričeli srdito pisati proti Gottiju in pravijo, da je napravil zvezo s kardinali Rampolla, Sarto in Agliardi. Razni laški listi se ogrevajo za Vannutellija.

Rim. Listi poročajo, da je sveti oče predvčeršnjim, ko mu še niso povedali, da je Volpini umrl, hotel govoriti z Volpinijem. Laponi mu je dejal, da je Volpini bolan in da mora biti v postelji. Sv. oče je odgovoril zamišljen: »Potem pa moram imenovati namestnika, da konklave ne pride v zadrego. Pozneje so sv. očetu naznanili Volpinijevo smrt«.

Izredna utrujenost.

»Berliner Tagblatt« poroča, da so uslužbenci v Vatikanu do skrajnosti izmučeni. Posebno utrujeni so časniki in poročevalci tujih listov, ki dan in noč stoje pred Vatikanom ter si ne upajo zapustiti svojih prostorov, da bi prvih vesti o smrti ne zamudili. Ti časniki kar stoje dremlejo, že več dni niso bili v postelji. Časnikarja Barzini in Grimm, ki sta bila dan in noč v službi, so težko obolela prepeljali na dom. Poročevalca nekega londonskega lista je napadla nevarna mrzlica ter so ga morali prepeljati v bolnico. Isto se je zgodilo poročevalcu nekega milanskega lista. Nekega rimskega lokalnega reporterja, ki je pet dni in pet noči stal pred Vatikanom, je v soboto zadela kap.

Monsignor Tarozzi, tajnik latinskega arhiva, je v sredi utrujenosti težko obolel. Več uradnikov pri brzojavu je tudi obolelo vsled preoblega dela. Služabniki papeževi so tudi do skrajnosti utrujeni.

Sv. oče in golob.

Sv. oče je imel navajenega nekega goloba, da je vsako jutro priletel na okno njegove spalnice. Sv. oče mu je vsak dan dal hrane. Ko je te dni golob zopet priletel, našel je zaprto okno papeževe spalnice. S kljunom je golob prišel trkati na okno. Sv. oče je slišal trkanje in zapovedal, naj se okno odpre. Golob je priletel v sobo in se vsedel na bolnikovo posteljo. Sv. očetu so prišle solze v oči in s tresočo roko je gladil goloba. Ali ga je spominjal golob na mir, do katerega nima več daleč? ...

Isjava Rossonijeva.

Profesor Rossoni se je izjavil, da na ozdravljenje sv. očeta ni misliti. Le izredna konstitucija sv. očeta je vzrok, da toliko časa ne nastopi agonija. Vse je počasno ginevanje. Tretjo operacijo položaj sv. očeta ne dopušča, da si se tekočina v oprsju zopet nabira. Slabost je trajna, sv. oče vedno spi... Na vprašanje, ali more sv. oče živeti še osem do 10 dni, odgovoril je Rossoni: »Ne!«

Odstop ministra Rezeka.

V soboto je dobil minister Rezek iz šla odgovor na podano ostavko. Rezkoovi prošnji je cesar ugodil z naslednjim pismom: »Ljubi dr. Rezek! Ko ustrezam Vaši prošnji za odstop iz službe mojega ministra in si pridržujem Vaše zopetno imenovanje v drugo službo, vam izrekam za Vašo zvestoto udanostjo in neumornim trudom izvršujoče patriotsko delovanje svoje popolno priznanje in svojo zahvalo.« — S tem je torej rešena tudi ta formalnost. V soboto je bil Rezek zadnjič v svoji pisarni, kjer je uradoval od 18. jan. 1900. Dr. Rezek se poda sedaj na daljši oddih. Kaj se pozneje z njim zgodi, doslej še ni dognano. Cesar si je pridržal njegovo zopetno imenovanje v državni službi, mogoče pa je tudi, da stopi zopet na politično polje in se pobrine za kak poslaniški mandat. V tem slučaju, pravi praška »Politik«, bo dr. Rezek stavljal pogoje, ki bi mu omogočili vstopiti v vrsto češke delegacije.

Seveda z demisijo ministra Rezka niso odstranjeni razlogi, ki so ga prisilili k odstopu in ki jih je brezdvomno navedel v prošnji. Razmerje med vlado in Čehi je tako, da je mirno delo nemogoče in so tudi pretrgane vse niti za nadaljnje obravnave. Z vsprejemom Rezkoove demisije so odklonjene, rekli bi, na najvišjem mestu vse zahteve češkega naroda, ki so bile itak reducirane na minimum. Posledice bo seve bolj čutila Koerberjeva vlada kot pa češki narod, kajti že njegov ponos mu ne sme dopustiti, da bi mirno prenesel tako preziranje.

Brez Avstro-Ogrske?

Veliko pozornost vzbuja poročilo novo osnovanega glasila opozicije v ogrski neodvisni stranki »Független Magyar-Ország-u«, ki po zanesljivih informacijah pravi, da sta Nemčija in Italija za hrbtno naše države pričeli razgovore o obnovitvi trgovinskih pogojev. List pravi, da bodo dogovori, če že niso završeni na celi črti, zaključeni v bližnjih dneh. Avstro-ogrski vladni krogi o tem doslej nočejo še ničesar sporočiti. — Odgovornost za resničnost tega poročila moramo seveda prepuščati popolno temu ogrskemu opozicijskemu listu, vendar je vse radovedno, kaj nato odgovori glasilo našega zunanjega urada.

Kriza na Grškem rešena.

Bivši predsednik grške zbornice Ralli je pri sestavi novega kabineta zadel ob velike ovire, ker mu je znano, da imajo somišljeniki Teotokisa v zbornici znatno moč in da bodo posebno nasprotovali njegovemu finančnemu programu. Vsled tega je izjavil kralju, da predloži zbornici finančni, gospodarski in vojaški program bivše delyannistične večine ter da v slučaju, da za ta program ne dobi potrebne večine, razpusti sedanjo zbornico. Kralj je vse stavljenе pogoje sprejel, mej temi tudi načrt zakona o premembi v vrhovnem armadnem poveljništvu. Takoj nato sta z Delyannisem pričela z delom in sestavila naslednji kabinet: Ralli predsedstvo, zunanje in začasno finančne zadeve, Mavromichalis notranje zadeve, polkovnik Constantinov vojni in začasno mornarico, Merlopulo pravosodje, Pharmakopoulos, nečak Delyannis, nauk. Novi ministri se že v soboto položili prisego.

Zadnji Combesov poskus.

Francoski ministriški predsednik Combes je iznašel baje nek nov načrt, po katerem meni, da se mu bo mogoče izmotati iz zagate. Načrt obstoji po poročilu francoskih listov v naslednjem: Odkriti namerava neko, seve povsem izmišljeno zaroto in članom te

zarote obesiti na vrat pravdo radi veleizdaje pred sodiščem. Kajpada bodo v to »zaroto« zapleteni vsi neljubi politiki bodisi vojaškega in civilnega stanu, morda pridejo vmes tudi duhovniki. Cassagnac meni o tej zaroti, da je njena izvedba odvisna od volitve novega papeža (!) Če bo naslednik Leonov, pravi ta list, republiku neprijazen, bo Combes posegel po tem sredstvu da ustraši francoske katolike in zlomi njih moč. Seveda, pravi Cassagnac, mu bodo šla na roko vsa sodišča. Ta mož svetuje svojim somišljenikom, naj bodo pripravljeni na hitne preiskave ter naj posebno pazijo, da ne bo dobiti pri njih nič kompromitujočega. — Combes bo morda res posegel po kakem takim obupnem sredstvu, a prepričan sme biti, da si tem načinom ne bo prav nič utrdil svojega omajanega stališča.

Iz brzojavk.

Ogrski vojni odsek je sprejel v soboto nepremenjeno vladno predlogo o vojaških novincih. — Razbit dr. Dvořakov shod. Državni poslanec dr. Dvořak je priredil v Klatovi volivski shod, ki so se ga v velikem številu udeležili nacionalno-socialni in radikalni delavci pod vodstvom državnega poslanca Fresla. Pri volitvi predsedstva so vprizorili tak vrišč, da je vladni zastopnik razpustil shod. Mladoděhi so nato zborovali pri zaprtih durih. — Ogrska poslanska zbornica je bila v soboto dolgo časa nesklepčna. Pozneje se je nadaljevala razprava o vladnem programu; govoril je samo Košutovec Veres. — Bolgarsko-turški razpor. Uradni »Novi vek« javlja, da je bolgarska vlada z zadovoljstvom vzela naznanje izjavo turške vlade, da nima nikakega agresivnega namena in da je voljna odgovoriti pomnožene vojne čete z bolgarske meje. — Španski kralj na potovanju. Tekom poletja namerava kralj Alfonso prepotovati vse severne pokrajine države.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. julija.

Kaj je s četrtim notarskim mestom v Ljubljani? Ob smrti notarja dr. R. Bežeka se je izpraznilo notarsko mesto ki je — slovenska posest. Pri tej priliki sta se pojavili dve stranki: ena, ki je zato, da se to mesto opusti, češ, da ostali trije zadostujejo in da četrti notar ne bi imel kaj prida dohodkov, druga pa je trdila, da je obilo kandidatov za to mesto, ki bi radi v Ljubljano prišli in bi bili zadovoljni. To notarsko mesto je v Ljubljani — slovenska posest! Pa med tem, ko se Nemci potegujejo za najneznatnejšo tako pridobitev v narodnem oziru ali segajo celo po tuji posesti, se pri nas prepušča stvar usodi, ker ni nekaterim ljudem pri nas prav nič za narodno politični interes, marveč le za osebno korist. Ali bi ne bil to škandal, ko bi Slovenci imeli v Ljubljani le enega notarja, Nemci pa dva!

Posvečenje novomašnikov v Gorici. Prevzvišeni knez-nadškof podelil bode letošnjim četroletnikom dne 25. julija subdijakonat, 26. julija dijakonat in 2. avgusta presbiterat. Posvečenih bode 10 absolviranih bogoslovcev, 7 Slovencev in trije Italijani.

Čitalnica v Šiški je izdala poročilo o svoji petindvajsetletnici, katero praznuje letos. Društveno kroniko je jako spretno in pregledno sestavil zaslužni društveni predsednik gospod Fr. Drenik.

Sklep šolskega leta bo na idrijski realki dne 15. t. m.

Neznan gluhi deček je prišel v Mošnje v radovljiški okolici.

Iz Kamnegorice nam pišejo: Sloveči dvorni operni pevec gospod Holzapfel je dne 10. t. m. ogledal in poskušal nove Zupanove pnevmatične orglje v Kamnigoric. Zelo se je zanimal za notranjost in intonacijo ter se o vsem vpriču navzočih gospode zelo laiskavo izrazil in mojstru častil. Vidi se, da je zelo spreten igralec tudi na orgljah; izjavil je, da pozna dobro dela vseh slovečih mojstrov. Omenjal je Walcker-ja, Schlag-a in druge in tudi Mauracher-jeva dela so mu snana. To kaže, da se slavni mož zelo zanima za lepo glasbo vseh povsod. Dobro pa pozna tudi vse »muhe« pnevmatičnih sistemov in je posebno poskušal, kako se dajo izvajati hitre pasaže. Čudil se je in pohvalil, ker so mu izpod brzih prstov tako hitro žgoleli trilčki bodisi na flavtah ali na principalih. Znano je, da pnevmatični sistemi nekateri zelo počasi odgovarjajo. Glej »Gregorianische Rundschau« graški št. 6, str. 93—94 pod notico »Ueber Orgeln«.

Prekolekovanje obligacij. Opozarja se čast. župne urade, da je čas za prekolekovanje obligacij samo do 15. jul. excl.; do tedaj se izvrši prekolekovanje pri davč-

nih uradih, pozneje je treba obveznice pošiljati na Dunaj.

Na dunajski tehniki napravila sta dva Slovence praktični in teoretični inženerski izpit, in sicer absolvirana tehnika gg. Matko Prelovšek in Viktor Skaberne. Čestitamo!

Izleti »Sokolov«. Postojnski »Sokole« je napravil izlet v Planino, ljubljanski in kranjski »Sokole« sta pa napravila izlet v Cerklje, kjer sta hotela delati politiko. Dokler bo »Sokole« to nameraval, našel bo vedno krepak odpor.

Jesen po leti. Iz Gorice se piše: V sredo in v četrtek padla je temperatura pri nas čudovito. Bilo je kakor v jeseni.

Nagle smrti je v Gorici umrl zobozdravnik Ivan Sticsa.

Matura na ženskem izobraževališču v Gorici. Izmed 37 gojenk četrtega tečaja (slovenski oddelek) jih je 7 naredilo maturo z odliko, 25 z dobrim uspehom, dve morati iz enega predmeta ponavljati čez dva meseca, dve sta padli za eno leto in ena je morala vsled bolezni ostati doma. Z odliko so naredile gospodične: Jandl, Kovačič, Lavrenčič, Pavliček, Vardjan, Vodopivec in Zivec.

Grozen krvav čin v Gorici. O tem se še poroča iz Gorice: V četrtek zjutraj ustrelil je kovač Primosig Josip, star 39 let, iz Gorice, na 31-letnega mizarja Sossou Ivana, svojega bratranca, ter ga zadel z eno kroglo za levim ušesom, z drugo pa v desno senco. Ze rana, katero je provzročila prva krogla, je težka. Smrtno nevarna pa je druga rana na desnem sencu, kajti krogla prodira je v lobanjo, in ranjeni so tudi možgani. Napadalec, kakor tudi ranjenec, sta oženjena. Prvi živi lošen od svoje žene, drugi pa je živel, tako pripovedujejo, s svojo družino v najlepši slogi. Pri vsem tem zdi se pa, da je bil Primosig ljubosumen na svojega bratranca. V sredo zvečer prišel je Primosig v ulico Coronini, kjer je prebivala s svojim dvema otrokoma njegova žena Katarina z namenom, da bi jo pretopel. Ali do tega ni prišlo, ker so ljudje poklicali redarje, ki so Primosiga odstranili. Sossou stanovan je istotako v ulici Coronini. Ko je v četrtek zjutraj stopil na ulico, približala se mu je Primosigova žena ter mu začela pripovedovati, kako je Primosig prejšnjo noč razsajal. V istem trenutku pa je prišlo k njima, ne vé se od kje Primosig, in je dvakrat ustrelil na Sossou ter ga smrtno ranil, kakor smo že zgoraj povedali. Potem pa se je spravljal na ženo, katero se je lotil grdo klofutati, dokler ji niso prišli na pomoč sosede. Redarji so Primosiga aretirali, ranjenega Sossou pa so odpeljali v bolnišnico usmiljenih bratov, dočim so ženo Primosigovo težkoranjeno prinesli k njeni materi.

Samomor starca. V Mariboru se je obesil 72 let stari uslužbenec južne železnice Reichl.

V morje skočil je v Trstu trgovski potnik Franc Horak iz Prage, ker ni dobil dela. Rošili so ga iz vode.

Novice iz Amerike.

Umor pred sodiščem. Zamorec W. Spencer je v sodniški dvorani v New Yorku ustrelil nekega C. McFarlanda, ker ga je ta pripravljal pred sodnijo.

Otroci nabili učitelje. V Cantonu, O., so se v tamošnjih High School otroci stopili. Učitelje, ki so skušali pomiriti nadežno mladino, so otroci natepli.

Ljubljanske novice.

Predsednik »Save« od Nemcev napaden. Časih je usoda res kruta! Akademsko društvo »Sava« na Dunaju je bilo ustanovljeno, da brani nasore očeta nemško-slovenske zveze dr. Tavčarja in sedaj je ravno predsednik te »Save« skusil na lastnem telesu sad te zveze z Nemci, ki postajajo vsled te zveze vedno predrznejši in ošabnejši. Nasprotnik mladih slovenskih radikalcev Hočvar je prišel v dotiko z nemškimi radikalnostjo. To je pač kruto, da se je predsedniku »Save« od Nemcev dal tak nauk o opravičenosti slovenskega radikalizma! Stvar je bila taka-le: G. Gabriel Hočvar je šel z g. Udovičem po Dunajski cesti. Za njima je pridrvel znani nemškutarski kričad Verhouc, ki se je zadel v g. Hočvarja. Le ta mu je dejal, naj po sredi vozi. »Lusubub« je odvrnil Verhouc Hočvarju in počakal, da so za njim prišli neki nemški kolezarji. Preprič, ki je tu nastal, je skoro pomiril policaj, pred kazino je pa okolu 30 Nemcev napadlo g. Hočvarja, vrgli so ga na tla in bili po njem. Žena lakirarja Pirknerja je glasno upila »Hauts ihn nieder!« G. Hočvar je ranjen na roki in glavi. Upitje je privabilo večjo slovensko družbo, ki je Nemce naklestila. Po tleh je ležalo vse polno zlomljenih palic. Nemci so bili hudo tepeni. V tej nemški družbi so bili tudi sin profesorja Klimescha, dalje znani Krüger, — lakirer Pirkner in sin Luckmannov. — Tudi v Dalmatinskih ulicah je Pirkner provzročil izgred. Pozval je

nekaj mladih Slovencev, naj gredo žnjim v kazino, a ker so rekli, da so Slovenci, prideli so Nemci tepež. Res v prijetnih razmerah živimo v Ljubljani! Nemška predrznost je do skrajnosti narasla.

Občni zbor »Glasbene Matice« se je vršil preteklo soboto. Predsedoval je zborovanju društveni predsednik gospod Svetek, ki se je v svojem govoru mej drugimi zahvalil stolnemu kapitelju in uršuliskemu samostanu za prepustitev cerkva povodom Hartmanovega oratorija. O društvenem delovanju je poročal dr. Orel. Na društveni šoli poučuje pet učiteljskih moči 236 gojencev. Sola društvene podružnice v Novem mestu ima tri učne moči in 40 gojencev. Pevski zbor »Glasbene Matice« šteje 86 dam in 66 gospodov. Nastopil je v treh koncertih. Društvo šteje 10 častnih članov, 72 ustanovnikov in 520 rednih članov. Gospod Pavel Lozar je poročal, da je društvo imelo 66.877 K 34 h dohodkov (mei tem koncerti 16.568 K 68 h), stroškov 65.390 K 33 h (mei temi koncerti 12.563 K 30 h). Dolga ima društvo 52.220 K 36 h. V odobor so bili izvoljeni gg.: načelnikom Anton Svetek, odborniki pa Fran Koblar, Ivan Krulec, Pavel Lozar, Fran Milčinski, dr. Josip Oblak, dr. Jos. Orel, Anton Petrovič, dr. Vlad. Ravnika, Anton Reich, dr. Vlad. Rudež, dr. Ivan Rupnik, Albert Sič in Anton Stritof. — Častnim članom »Glasbene Matice« je bil na predlog ravnatelja Hubada soglasno imenovan komorni virtuoz Franc Ondriček.

Občni zbor sentjakebske-trnovske podružnice sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bo dne 20. julija t. l. ob 7. uri zvečer v »Narodnem domu« v sobi družbe sv. Cirila in Metoda odnosno v tamošnji restavraciji z navadnim dnevnim redom in bo tudi volitev odbora.

Ruski visokošolci v Ljubljani. Sinoči ob pol 12 uri so se pripeljali v Ljubljano iz Trsta ruski visokošolci iz Kijeva. Na kolodvoru jih je sprejela velika množica gospej in gospodov. Gosp. dr. L. Jenko jih je s prisrčnim govorom pozdravil v ruskem jeziku; množica pa jih je navdušeno pozdravljala z burnimi živjimi kliči in tudi zapela »Liepa naša domovina« in »Hej Slovani.« Rusi so bili do srca ganjeni in se prisrčno zahvaljevali za presrčen vsprejem. Danes dopoldne so si bratje Rusi ogledali naše mesto in vse njegove znamenite stavbe in druge znamenitosti. V mestni posvetovalni dvorani jih je gosp. župan Ivan Hribar pozdravil s prav prijaznimi besedami. Popoldan imajo banket v Svicariji; za zvečer ob osmi uri pa so jih člani ruskega krožka povabili na čajni večer v »Narodni dom«. — Ruski visokošolci, med katerimi so vseučilišni kandidati in šest gimnazijcev, so že mesec dni na potovanju. Visokošolce vodi sam direktor g. Peter in z njimi je tudi zdravnik za vsak slučaj. Presrčen vsprejem se jim je priredil v Krakovu; vsprejela jih je na kolodvoru velika množica ljudi; pozdravil jih je gimnazijski direktor s svojimi učenci, ki so prišli na kolodvor s svojo godbo. Eak veličasten vsprejem se jim je priredil tudi v Pragi. Ganljivo jim je bil tudi vsprejem na daljnem jugu v Ljubljani — in Rusi so se nemalo čudili, ko so naenkrat čuli v Ljubljani svojo govorico; člani ruskega krožka so jih presenetili, in izjavili so se, da noben narod ne izgovarja tako lepo rusko, kakor Slovenci. Hodili so po severoslovenskih in po jugoslovenskih deželah, pa niso čuli ruske govorice — v Sloveniji pa morejo občevati v svojem jeziku. In Rusi se čudijo in so veseli... Ganljivo in posnemanja vredno je, kako v Rusih skrbe za svojo mladino. Direktorji in profesorji gredo s svojimi učenci v tujino, da si ondij njih učenci razširijo duševni horizont in si okrepe duha z novimi utisi, ki jim jih nudi tujina. Tako odgajajo v Rusih mladino! — Danes popoldne so imeli ruski dijaki banket v Svicariji. Imenom magistrata sta bila navzoča tajnik g. Lah in arhivar g. Aškerc, ki je prvi govoril ter napil Rusom. Zahvalil se mu je ruki ravnatelj, ki je dejal, da Rusi že dobro vedo za Slovence, ter je napil Slovence. Napival je pozneje tudi g. dr. Jenko, imenom slovenskih dijakov je pa govoril visokošolce gosp. Balant.

Po Prešernovi slavnosti. »Narod« je Prešernovo slavnost irabljajal za to, da je kričal, da preogromna večina Ljubljancev pripada narodno-napredni stranki. Izvestno so tudi to mnenje povzročili nasledki nedeljskega šampanjca. Kake so slavnosti, katerih se udeležujejo odločni pristaši »Narodove« klike s a m i, priča dolgeas na njihovih veselica v »Narodnem Domu«. Strankarsko izrabljati Prešernovo slavnost ni prav, ker je bila to združena manifestacija slovenske Ljubljane, ki pri volitvi v peti skupini vedno pokaže, da ni »Narodova«, ki bo tudi že še o priliki pokazala, da tudi ne mara za slovensko nemško zvezo in katere

nositelji so vsakakor malo čudni nositelji narodne ideje.

Dejanje paglavcev. V soboto zvečer sta na sv. Petra nasipu ob bregu Ljubljane dva paglavca podžgala suho seno, da je nastal precej velik ogenj, ki je povzročil mnogo dima in amrada.

Policaji in vojaki. V noči od sobote na nedeljo so na Starem trgu trije civilisti in trije vojaki tako vpili in razgrajali, da so ljudje odpirali okna in se glasno pritoževali nad razgrajali. Vpitje privabilo je tudi policaja na Stari trg, kateri je razgrajade opominjal in ker le niso utihnili, jih je aretoval. Vojaki so hoteli aretovane civiliste oprostiti, so obstopili policaja in eden korporal — godec je celo potegnil sabljo. Še le, ko sta prišla še dva stražnika na lice mesta, je bilo mogoče aretovanje izvršiti. Vojaki so policajem napovedali nepravna imena, ker so mislili, da bodo izpuščeni, in so se zarotili. Policaji so poslali po vojaško patroljo in so tej izročili aretovane vojake.

Tat sadya. Marija Zajčeva, branjevka, stanujoča na Zabjaku št. 12, zasačila je dne 11. t. m. okoli 9 ure zvečer v svoji kleti v hiši meščanske imovine, kjer ima spravljeno sadje, tata, ko si je ravno nabral hrške in drešnje. Tat, ki je bil kletna vrata odprl s silo, je zbežal, ne da bi ga bila Zajčeva spoznala.

Župan Hribar je šel danes za mesec dni na odpušt.

Cirkus opic in psov se nahaja v Lattermannovem drevoredu.

Plakovanje dunajske ceste. Prihodnji teden pričelo se bode z nadaljnjim plakovanjem Dunajske ceste. Valed tega mestni magistrat odreja, da je za čas vršedege se tlakovanja po tem delu Dunajske ceste dovoljeno voziti le prevoznikom v smeri proti kolodvoru, in sicer po tlakovani progi električne ceste železnice, ne da bi bil njen promet moten. Vožnja s težkimi vozovi se sme vršiti le po Marije Terezije, po Bleiweisovi in po Franca Jožefa cesti, vožnja s lahkiimi vozovi pa po Sodnijskih ulicah in po Miklošičevi cesti, oziroma Kolodvorskih ulicah. Ta odredba se ne razteza na vozove, kateri morajo do hiš na Dunajski cesti voziti.

V Ljubljano padel. Josip Marn, 3 leta star, sin branjevke Jožefe Marnove na Zabjaku št. 2 se je igral 11. t. m. okoli 8. ure zvečer Pred Prulami ob bregu Ljubljane in je padel v vodo. Neki drugi deček je to videl in mu je prišel na pomoč. Potegnil ga je iz vode in spremil domov.

Najdeno truplo. Ivan Zorko, tapetnik in delavec Franc Bezljaj in Avgust Bezljaj so našli včeraj popoludne v Malem grabnu truplo dne 6. t. m. utopljenega Andreja Ukmarja, krojaškega vajenca pri Pečku. v Malih dolnarskih ulicah št. 2. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri sv. Krištofu.

Begunec iz lüstične palače prijet. Tat Ivan Žvokelj, ki je v noči od 7. na 8. t. m. v družbi Franceta Smoleja in Anton Šiske pobegnil iz zapore pri deželnem sodišču v Ljubljani, je v noči od sobote na nedeljo vlomil v pisarno zaloge Reininghausovega piva v Šiški in ukradel nabasan revolver in Klopčiču delav. knjižico. Tudi pri Zormanu v Spodnji Šiški je ulomil in ukradel obleko. Žvokelj je iskal denarja, da bi mogel pobegniti v Ameriko, pa ga ni dobil. Danes ponoči okoli pol 12. ure je bil Žvokelj na poti za Kozlerjevim zidom prijet. Kakor rečeno, hotel je Žvokelj pobegniti v Ameriko in je iskal povsod denarja. Njegova ljuba naprosila je svojo prijateljico, da bi njej posodila denar za Žvokeljina in da bi mu ga ona prinesla v nedeljo ob 12. uri ponoči na prostor za Kozlerjevim vrtom. Le ta prijateljica Žvokeljnovi ljube pa je to vse naznanila oblasti, na kar sta šla danes ponoči dva šišenska policaja na dogovorjeni prostor iskat Žvokeljina. Ta je že ležal na travniku za Kozlerjevim vrtom, ko sta prišla policaja tako, da ju je naravnost videl. Policaja sta ga takoj spoznala in sta šla mirno mimo njega, ker sta videla, da drži v roki revolver. Prišedša mimo njega, pa sta se urno obrnila in planila na Žvokeljina in mu takoj odvzela revolver, da ni mogel streljati, na kar sta ga vklenila in odvedla v zapor. Žvokelj je pripovedal, da so on, Smolej in Šiška ušli iz zapore v noči od 7. na 8. t. m. že predpolnočjo in da sta ob Miklošičevi cesti poskakala pri oknu iz sodnega poslopja, na kar so zbežali v Tivolski gozd.

Nesreča v kuhinji. V soboto zvečer prišla je v Šarčevo gostilno na Karlovski cesti 7 letna deklica Božena Vik, hčerka inženerja Franca Vika na Dolenjski cesti št. 2 v kuhinjo in se zaletela v kuharico Terezijo Sadar, ki je držala v roki ponev z razbeljeno mastjo. Vroča mast je pljusnila deklici v obraz in na vrat in je hudo opekla.

Življenje rešil. Anton Kocmur, delavec v predilnici, stanujoč na Gruberjevi cesti št. 3 prišel je včeraj okoli 7. ure zvečer na Prule, se sčel in šel v Ljubljano, češ, da jo bode preplaval. Kocmur je bil nekoliko vinjen, in se je res spustil v vodo in plaval proti bregu na drugi strani. V sredi Ljubljane pa je opešal in se začel potapljati ter klicati na pomoč. Čevljar in hišni posestnik

Anton Kozamernik na Trnovskem pristanu št. 36 je videl nevarnost, v kateri se nahaja Kocmur in je hitro odpel čoln ob bregu Ljubljane in vsedel v njega. Potegnil ga je v čoln in mu tako rešil življenje. Ljubljana je na mestu, kjer se je Kocmur začel potapljati, okoli tri metre globoka.

Razglas. Mestni magistrat naznanja, da je občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane o svoji seji dne 9. junija 1903 obatoječi del stare Jožefi Meyerja hiše na Sv. Petra cesti in k njej spadajoči svet pred novo hišo št. 2 na Sv. Petra cesti v zmislu § 12 stavbnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano dal pod stavbno prepoved.

Zgubljeni in najdeno. Oč dne 4. do 11. t. m. so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: 1 dežnik z jermenom, 1 dežnik s koščenim držajem, 1 nov ovratnik, 1 rudeča torbica z dvema rutama in s enim molitvenikom, 1 star dežnik, 1 dežnik z rujavim držajem, 1 črn ročni kovčeg s staro obleko, 1 dežnik s koščenim držajem, ena vreča s staro obleko, 1 paket s pletenino in volno, 1 siv plet in 1 star dežnik z ravnim držajem.

Mirozov. Društvena godba priredi jutri v torek dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer po mestu mirozov, ki se bo pomikal po naslednjih ulicah in cestah: Od magistrata mimo škofije, po Vodnikovem trgu, Poljanski cesti, šentpeterskem mostu, Skofjih ulicah, sv. Petra cesti, Marijinem trgu, Prešernovih ulicah, Selenburgovih ulicah, Kongresnem trgu, Gospodskih ulicah, Turjaskem trgu, po Bregu čez šentjakovski most, po Starem in Mestnem trgu nazaj v društvene prostore. — Ob neugodnem vremenu vrši se mirozov prihodnji petek 17. t. mes. ob istem času in redu.

Na oklicih so: Gospod Gratzner Ad., pomožni uradnik tobačne tovarne, z gđ. Ema Siegl; g. Jožef Lukežič, železnični sprevodnik, z gđ. Marijeto Orašem; g. Vincenc Wisjak, deželni radušni svetnik, z gđ. Jerico Sovinec; g. Ivan Hudžar, slikarski pomočnik, z gđ. Amalijo Altman.

Ustni zrelostni izpit na c. kr. l. državni gimnaziji v Ljubljani je bil za oddelek A v soboto 11. t. m. dovršen. Izmed 29 abiturientov, ki so prišli k ustnemu izpitu, jih je dobilo v nedeljo 12. t. m. 18. zrelostna izpričevala, med temi 1 z odliko; 10 jih bo moralo po počitnicah ponovljati izpit iz ene stvarine; 1 je padel za celo leto. V ponedeljek 13. t. m. se je začel ustni izpit za oddelek B.

Silovit popotnik. Mesarski pomočnik Leopold Strukelj iz Doline v Istriji peljal se je dne 11. t. m. po noči s poštnim vlakom iz Postojne v Ljubljano, dasi je imel vozni listek le do Logatca. Takoj, ko je vstopil v vlak, se je vlegel na klop in ni hotel sprevodniku Jožefu Hešekcu na opetovano zahtevanje pokazati voznega listka. Na postajališču v Preserjih pozval je sprevodnik Hešek še enkrat Struklja, naj mu pokaže vozni listek, na kar je ta skočil s klopi, potegnil iz žepa nabasan revolver in ga pomolil sprevodniku pod nos. Sprevodnik se je tega tako ustrašil, da je zbežal. Na južnem kolodvoru v Ljubljani so Struklja prijeli in ga izročili policiji.

Utonil. Na Kodelijevem je v soboto popoldne okoli 3. ure utonil v ribniku 11-letni deček Franc Malinovsky, sin delavke Ane Malinovsky, stanujoče na Poljanski cesti št. 64. Pri nabiranju drv ob bregu ribnika je spodrsnil in padel v vodo. V njegovi družbi je bil 12letni učenec Pavel Czechak. Le ta je po nesreči tekel v mesto in naznanil staršem, da je sin utonil. Delavci so šli takoj truplo iskat in ga je delavec Franc Jakopič potegnil iz vode. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Tatvina. Blumauerjevemu hlapcu Jak. Klopčarju v Kolodvorskih ulicah št. 25 je tat pobral iz kovčega v sobi na dvorišču srebrno uro in okoli 30 kron denarja. Tat je moral razmere v hiši dobro poznati.

Brambovski rezervisti, ki so odelužili 28dnevne vaje, odšli so včeraj domu.

Pevski zbor „Glasbene Maticе“ iz koncertne sezone 1902—3 razstavljen je v Spitalski ulici na steni Kleinove hiše. Fotografirano sliko je krasno napravil spretni domači fotograf g. R o v š e k.

Kopališka sezona se je odprla pretekli teden in sicer v mestni prenovljeni Koleziji in v vojaški plavalnici ob Trnovskem pristanu.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe, Mestni trg št. 27. Telefon št. 99. Od 3. do 10. julija je dela iskalo 15 moških in 40 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 15 moškim in 28 ženskim delavcem, v 34 slučajih se je delo sprejelo. — Od 1. januarja do 10. julija je došlo 1502 prošnji za delo in 1414 deloponudbe, v 890 slučajih je bilo delo sprejeto. — Delo do b e t a k o j: 2 sobna slikarja, 1 mizar, 1 vrtnar, 2 trgovski slugi, 2 gostilniška hlapci, 1 skladiščni delavec, 4 dobri kočijaži, 1 postiljon, 6 konjskih hlapcev, 1 trgovski vajenec; ž e n s k e: 1 trafikantinja, 5 natakario, 3 gostinjske deklice, 4 kuharice, več deklic za vsako delo in k

otrokom. — S l u ž b e i š č e j o: 1 moški: 1 trgovski pomočnik, 1 mašinist, 1 kletar, 1 graščinski oskrbnik, 1 hotelski vratar, 1 graščinski sluga, 1 mizaraki vajenec; ž e n s k e: več prodajalk in blagajničark, 2 gospodinj. — O d d a t i j e s t a n o v a n j a: 3 in 4 sobami, več mesečnih sob, 1 klet, 1 delavnica ter pisarniški prostori. — Posredovanje letoviščnih in dijaških stanovanj.

Zidarska dela v Ljubljani. Pri vojaškem strelišču ob Dolenjski cesti je izkopavanje temelja za razširjenje poslopja malodane končano in so deloma pričeli že z zgradbo temeljnega zidovja. Zidarska dela pri novi F. Supančičevi hiši ob Bleiweisovi cesti so dospela do parternih prostorov. Ostali svet bo moral pa ta posestnik s primerno ograjo zagraditi. Snaženje Mayerjeve vile v Levstikovih ulicah bo v kratkem dovršeno; tudi bo kmalu kamenita podlaga za železno ograjo dodelana. Novi del ceste v teh ulicah so nasuli in uredili za vožnjo. Fasadiranje hiše „Kmetške posojilnice“ na Dunajski cesti je dovršeno do prtiličnih prostorov. Urbančevo hišo na sv. Petra cesti od znotraj snažijo, znanj pa postavljajo strešne nastavke. V šolskem posloppju uršulinskega samostana izvršujejo se slikarska dela in zidovje zunaj završuje. Pri Cacakovi hiši na Rimeki cesti je snaženje zunaj in znotraj končano. V bivšem porotnem posloppju izvršujejo se adaptacijska dela za uradne prostore okr. glavarstva, ki se meseca avgusta tjekaj preseli. Na starem „Zabjeku“ nastanjene so privatne stranke, v kolikor so prostori v to svrhu pripravljeni. V „visoki šoli“ za neprostovoljne enoletnike pa so prostori ostali še „rezervirani“, baje čakajo na porabo, če bi na „novem Zabjeku“ zmanjkalo valed nepraktične razdelitve — prostora. Trije ljubljanski zakoniti adut — doktorji, vsaj so šli oni dan o mraku mimo „rumene hiše“ na Zabjeku in polglasno peli: „Du liebe Heimat meiner Jugend, da war ich ja auch schon öfter's drin!“ Zidarski mojster Simon Treo prične prihodnji mesec z zgradbo svoje hiše v šolskih ulicah. Novo stabano dovoljenje so dobili v zadnjem času: Jože in Antonija Koutny za zgradbo enonadstropne hiše na Dunajski cesti, ozir. Vodovodni cesti; Franc in Josip Zupančič za dve prtilični hiši ob občinski poti pod Rakovnikom, ki vodi z Dolenjske ceste proti Dolenjski železnici. Hiša Franca Šviglja na Dolenjski cesti bo ta mesec osnažena. Poslopje „Narodne tiskarne“ ob Knafljvkih ulicah so dogradili že blizu strehe. Hiši št. 3 in 5 v Ulicah na Grad so olepšali z novim barvilom. Po Mestnem trgu in Gospodskih ulicah so še nekatere zelo umazane. Prejčnjo Iv. Grajžarjevo hišo z gospodarskim posloppjem bodo to jesen podrli in izvršili potrebno regulacijo Vegovih ulic in Valvazorjevega trga. V prtiličnih prostorih Mahrove in Tomaschitzve hiše v Kolodvorskih ulicah se izvršujejo zdaj mizaraka dela. Dvorišče nekdanje Czernyjeve hiše bo dal trgovec Lilleg urediti, ondoto glavno steno sosedne hiše pa nekaj olepšati. V Ljubljano je prišlo zadnje dni k dvema tvrdkama okoli 40 novih delavcev. Zunanji zidarjev in dninarjev v obče zdaj manjka pri zgradbah. Tudi kaznjencev in prisiljenecv ni kaj prida, a potrebovalo bi te prvih kot zadnjih blizu 300.

Dogodki na Hrvatskem.

Novo centralno glasilo.

Z ozirom na poročilo, da se bo zagrebški „Katoliški list“ spremenil v velik katoliški dnevnik, se poroča, da ostane „Katoliški List“ še nadalje v sedanji obliki, pač pa se namerava ustanoviti neodvisno od njega veliko centralno glasilo za katoliško narodno gibanje ne samo na Hrvatskem, ampak tudi v Dalmaciji, Istriji, Bosni. Tudi Slovenci bi sodelovali pri takem osrednjem hrvatskem listu.

Zanimiva brošura.

V drugi izdaji po zaplemu je izšla brošura: „Avstro-Magjarija i naša ekonomska podrejenost.“ Napisao M. pl. P. O priliki se na zanimivo vsebino te knjige še ozremo.

Is hrvatskega Zagorja

smo dobili danes naslednje pismo:

Nemiri se opetuju dan na dan. Dne 10. o. mj. došlo je do krvavog sukoba v Bednji kotar Ivanec.

Oko 4. sata poslie podne skupilo se oko 300 ljudi pred crkvom, te je sa sobom dovelo mađjarone, koji bi imali prisizati, da više neć za vladu glasovati.

Pošto nisu imali propela, htjeli su unići u crkvu, da uzmu propelo na koje će pokršteni mađjaroni prisizati.

Medjutim je već stiglo pred crkvu pet oružnika, te su pozvali narod, da se razide, jer u crkvu neće ići nitko po propelo. Se ljaci toga nisu htjeli vjerovati, već su krenuli napred, našto su oružnici stali pucati. Na mjestu ostadoše ležati tri teško ranjena seljaka od kojih je jedan već umro, dok ih je inače 8 lahko ranjenih.

Teško ranjeni dovezeni su danas u gradsku varaždinsku bolnicu.

Dne 12. o. mj. došlo je do formalne pobune u Ivancu, Bedenici i Jerovcu. Potenje viesti manjkaju. Narod naime želi da se svi seljaci moraju potpisati na poznate rezolucije zagrebačke, što mu oblasti priče. Gđjedog je narod sakupio podpise kao u Veći, Višnjici, Klenovniku, Kamenici i. t. d. tamo je buna.

U Kelemenu kotar Varaždin su jučer poslie podne nabavili seljaci dvije hrvatske zastave, koje je danas imao jedan stranjski svećenik posvetiti, jer je domaći župnik mađjaron.

Na te zastave morali bi danas mađjaroni prisizati, ali nam pitanje viesti manjkaju. Bit će valjda njihov naum osuđen, jer je tamo vojničtvo poslano.

U Belcu kotar Zlatar su noćas seljaci navalili na kuću varaždinskog posjednika Aleksandra Plachte, te su ju potpuno demolirali.

Narod je u opće ogorčen na mađjarone te ih ne može otići ni vojska biesu naroda.

Ovaj čas čuli smo iz najpouzdanijeg vrela, da je v Kelemenu pucalo vojničtvo — ciela kumpanja.

Ne znase koliko je mrtvih i ranjenih — zasađa. Čim budu stigle pouzdane viesti javit ćemo.

Svemu je kriva potpuna nesposobnost upravnih činovnika, a na čelu veliki župan Rubido. Tako n. p. su iz Veće morali protjerati više oblasti dr. Križana, te onamo namjestiti opć. upravitelja Krkleca, čovjeka sa 4. normalke.

Pod konac saznajemo još sliedeće iz Bednje. Tri su teško ranjena, a to su Ivan Bosak iz Ssša kbr. 10., Gjuro Capek iz Veliki Gorenci i August Hrančić iz Bednje.

Umro je na mjestu Stef Seđlarić. Lako ranjenih je oko 15. Poblize vjesti sliede, kad što saznamo.

Te dni so izpustili iz preiskovalnega zapore več žrtv zadnjega pokreta, med njimi tudi dr. Heimerla. Zanimivo je, da je mažaronski poluradni list omenil glede dr. Heimerla, da je bil zaprt in da se še vodi proti njemu preiskava radi hude agitacije za finacijsko samostalnost Hrvatske. Dr. Heimerl je pravnik, a on je gotovo vedel, kakšna sme biti agitacija; protizakonita gotovo ni bila, ker jo mažaroni imenujejo le hudo, sicer bi jo imenovali uporno. In vendar je moral radi tega sedeti dr. Heimerl dva meseca v zaporu, a da se mu ni moglo nič protipostavnega dokazati. Pravijo, da bodo ta teden izpustili tudi bivšega urednika „Obzora“ prof. Pasarića, ki je zaprt radi iste stvari. Najpravičnejše bi bilo, ko bi novi ban izposloval splošno amnestijo za celo Hrvatsko, kakor sem že omenil v svojem dopisu o programu novega bana. Narod je treba najprej pomiriti, če se hoče nova vlada narodu prikupiti, a to je najpotrebnejše za uspešno delovanje.

Novi ban pride v Zagreb šele koncem tega tedna. O spremembah pri vladi se širijo razne govorice. Nekaj sem jih že sporočil, a danes sem čul, da kani novi ban poveriti stolice za bogočastje in uk dr. Vrbaniću, da tako pridobi zase opozicijo. To je po našem mnenju vrlo slaba kombinacija. Čisto neverjetno je, da bi novi ban sploh kaj hotel spremeniti v starem sistemu, a najmanje, da bi mažaronske stebre odstranil. Gotovo je pa tudi, da za zdaj ne bi hotel nobeden opozicionalec sprejeti kakšne službe pri sedanji vladi, saj je poznato, da so mažaronski časopisi neprenehoma oponažali opoziciji, da se bori le za službe ne pa za koristi hrvatskega naroda. Istina je, da ravno dr. Vrbanić ni nič kaj rad pristal na fuzijo obzoraške in pravaške stranke, a posebno je bil proti zajedniškem uimenu hrvatske stranke prava, vendar pa je on pri vsem tem ostal v zedinjeni opoziciji ter je eden najboljih in najodločnejših njenih pobornikov. Če računa tedaj mažaronski zistem, da bi morala s povabilom dr. Vrbanića za pristop k novi vladi mogel izvesti kakšno razprtijo v zedinjeni opoziciji, se silno vara. Zedinjena opozicija bode zdaj iznovič razvila svoje odločno delovanje. Za 15. avgust je sklenila sklicati skupščine v vseh volivnih kotarih po celi Hrvatski. Na teh skupščinah se bode določil dan in pa način, kako bi se meseca septembra zbral v Zagrebu opozicionalni narodni zbor, na katerem bi se dogovorilo, kako bode opozicija svoje delovanje uravnavala naproti promenenim političnim odnošajem. Do tedaj se z novo vlado opozicija gotovo ne bode dogovarjala in noben njen član ne bode sprejel kakšne službe. Po našem mnenju je pa tudi gotova stvar, da se bode morala borba nadaljevati, kajti zistem ostane isti, a z dosedanjim zistemom Hrvatska nima obstanka. Le način borbe se mora spremeniti, postaviti se mora namreč na postavni temelj, a izgredi naj bi prenehali. In tako se bode seveda tudi zgodilo.

V zadnjih dneh se je narod v Zagorju u nekoliko pomiril, vendar je položaj

še vedno zelo resen in se sem ter tje še ponavljajo nemiri. Meji drugim se kmetje v oetok napadli židovskega trgovca Kohna v Mariji-Bistrici. Ispustili so mu vso zalogo vina in žganja. Kohn je vladinovec. V Stubico je radi novih nemirov odšla iz Zagreba stotinja vojakov.

»Obzora« in »Hrvatsko Pravo« sta bila zaplenjena, ker sta ožigala izobešanje ogrskih zastav na kolo dvorih povodom banove vožnje iz Oseka v Našice. Narodni krogi so proti takemu kršenju jasnih postav odločno protestirali. Konfiskacija kaže, da se sistem ni spremenil.

Vseobčno pozornost vzbuja v soboto podana demisijska sekojskega načelnika v notranjem oddelku Krajevoica. Njegov naslednik bo brkone srbski poslanec Sumanović.

Iz krogov hrvatske opozicije nam pišejo, da so povsem neosnovane vesti, da bi se opozicija približala novemu banu, marveč ostane nadalje trdna falanga v boju za narodove pravice. Približanje je nemogoče že vsled tega, ker je ogrski ministerski predsednik grof Khuen in je grofa Pejačevića predlagal za hrvatskega bana. Premembe v sistemu nikakor ni pričakovati, pač pa je mogoče, da bo novi ban bolj spoštoval nagodbo iz leta 1868 in jo branil tudi napram Madjarom.

Pri varaždinskem sodišču se že več dni vrši obravnava proti 32 kmetom, ki so obtoženi radi soudeležbe pri nemirih v Gornji Reki, kjer je imel posestvo nadžupan Ruido. Vseh razsodbe še ni znan. Obtožujejo jih ropa, razdejanja in hujkanja. Tekom razprave so se dognale stvari, o kakoršnih v kulturni državi ne bi smeli imeti pojma.

Okrajni načelnik Trnaki je bil v soboto izpuščen iz zapore. Prijeli so ga namreč radi v križevačkem okraju navstajalnih nemirov ter odvedli v belovarski preiskovalni zapor.

Hrvatska domoljubna duhovščina kajpada i dalje krepko podpira gibanje za finančno in gospodarsko samostalnost Hrvatske. V najnovejšem času so župljani v Bisagu oddali izjavo s 375 podpisov, s katero soglašajo s znanim zagrebskim metingom.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Berač tat. Tine Podolnik iz Ledin je že imel večkrat s sodiščem posla, dvakrat se je moral zaradi tatvine zagovarjati, a vendar se sedaj zagovarja, da še ni nikoli kral. Dne 16. junija t. l. popoldne, so bili vsi Jarčevi iz Dragomera na polji in tudi pri sosedu ni bilo razum gostije Marije Remškar nikogar doma. Okoli 3. ure je čula Remškar pri Jarčevih neki sumljivi ropot, in ker je dobro vedela, da so vsi Jarčevi zunaj pri delu, šla je gledat, kdo da se tam mudi, a kako se zažudi, ko vidi znanega berača Tineta Podobnika pri odprti omari stati in po nji brskati, pod pazduho je pa imel črno kokoš. Na njene besede: »Ali vam hočem pomagati«, skočil je Podobnik z nožem v roki za njo, kričeč: »Kaj pa imaš tukaj za opraviti«. Na očitjanje, zakaj da krade, zakričal je obdolženec: »Čakaj h...č, kar zaklal te bom«, šele ko mu je zagrozila, da gre očeta klicat, je zbežal ter vrget ukradeni kokoš od sebe. Vrh pred omenjenega zagovora pravi Podobnik, da je bil tako pijan, da ne ve, kako da je tje zašel; sodni dvor mu tega ni hotel nikakor verjeti ter ga je obsodil na eno leto težke ječe. — Svoji ženi grozil je Janez Šillinger posestnik in konjederc na Perovem, znan kot silovitež, kateri je bil nič manj kot 13 krat kaznovan. Zadnjikrat meseca decembra lanskega leta zaradi jednega hudodelstva na 4 mesece težke ječe obsojen. S svojo ženo je slabo ravnal, pisal ji je iz zapora grozilna pisma, žugal ji da ji bo požgal in da jo bo, kader iz zapora pride ustrelil ali pa zaklal da ga naj nikar doma ne čaka. Šillinger neče ničesar priznati; sodni dvor ga je obsodil na 1 leto težke ječe. — Kamen zagnal. Miha Ropret hlapec in France Kropar bajtarja sin oba iz Velesovega, zapustila sta zvečer 8. marca t. leta v družbi drugih fantov Štamcerjevo gostilno v Adergasu. Kmaloma za njim pride Janez Goričnik s svojim tovarišem ter ukaže Kroparju, da mora iti spat. Vred tega izziva sta se spoprijela a v tem hipu priletelo je kamenje in Goričniku je bila prebita lobanja. Ropret priznava da je zagnal proti Goričniku par kamnov, Kropar pa odločno zanika, da bi bil on Goričnika udaril ali sploh kaj proti njemu zagnal; in res ga je sodišče oprostilo, nasprotno je pa obsojilo Ropreta na 3 mesece ječe.

Razne stvari.

Najnovejšje od rasnih strani

En milijon kron škode je napravil požar v trgu Mavten na Koroškem. Pravijo, da je nekdo nalašč zažgal. — Tri dni po poroki se je ustrelil na Dunaju ritmojster orožništva v Sarajevu Julij Lassmann. Pred tremi dnevi se je poročil s hčerko generala Pfeiffer pl. Ehrenstein. — Umrjeni kristijani. V Pinglohsiji, pokrajina Senci na Kitajskem, so bili umorjeni trije kristijani. — Najstarejši duhovnik naše monarhije Ernst Axmann umrl je v Gurschdorfu pri Freiwaldau. Rojen je bil l. 1806. — Velikanska vročina je v Londonu (30 stopinj) in v New Yorku (100 stopinj) Fahrenheita. Več oseb je radi vročine že umrlo. — Velike povodnji so bile te dni tudi v Galiciji. Več zgradb je podrlih, vođa je udrila v kleti. Na mnogih krajih na Ogrskem je bil vsled povodnji ustavljen železniški promet. Tudi iz Šlezije se poroča o velikih povodnjah. V Opavi je voda spodnji del mesta poplavlila. V vasi Niklas se je podrlo 17 hiš, tudi v Freiwaldau je porušeni več hiš. Reka teče skozi mesto. Mnogo mestov je voda odnesla. Isto se je zgodilo na mnogih krajih na Moravskem, Solnograškem, Nižjeavstrijskem in Gorenjem Avstrijskem. Na Gorenjem Stajerskem je voda razdrila železniško progo pri Hflau in tudi drugod napravila mnogo škode.

Koliko stane kardinal? »Germania«

piše: Vsi stroški, ki jih mora plačati na novo umeščeni kardinal, znašajo 11768 frankov 64 centimov. Imenovanje samo stane 7213 frankov 18 centimov; izročitev bareta 489 frankov 10 centimov; izročitev rubežega kardinalskega klobuka 139 frankov 74 centimov; kardinalski naslov ter uvrstitve v kongregacije 233 frankov 14 centimov. Kardinali, ki jim baret in čepico izroče ablegati in nobelgardisti, plačajo mesto 489 frankov in 14 centimov, 3721 frankov 64 centimov. Od imenovane svote prejmejo največji del: kongregacija propagandae fidei za kardinalski prstan 3225 frankov, tajni komorniki 6181 frankov 25 centimov, papeževi ceremonijari 1075 frankov. Ostala svota se razdeli med nič manj kakor 90 vrst raznih obdarovancev. Med temi so: Buzolantje, strežniki papeževi, tajni pometalci, nosilci, tajni kuhar, papežev kletar, papeževi kočijaži, uradniki višjega komorniškega urada, služabniki državnega tajnika, prodatarja, prefekta palače, tajnika breve-aktov, majordom, nižjega državnega tajnika, papeževega auditorja, prefekta ceremonij, vojaških ordonanc, potem ubogi cerkve sv. Petra, nobelgardisti, švicarski oardisti, palatinska častna straža itd. Najmanj dobe garderobe služabniki in računar, namreč: 1 frank 61 centimov.

Vraga je izganjal v Honolulu, kakor poroča »Daily Express«.

neki mazač na jako čuden način. Pograbil je debelo sv. pismo ter bil bolnika po glavi, da mu je omagala roka. Isto je po njegovem naročilu nadaljevala bolnikova žena. Ker pa bolnik slučajno ni imel železnega oklopa na glavi, ga je zapustil hudič, bolnik je — umrl. Ta je šel v grob, »zdravnik« pa po ričet v luknjo.

Društva.

(Društvo zdravnikov na Kranjskem) Prihodnja redna mesečna seja vrši se v sredo, dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v deželni bolnici. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Demonstracije. 3. Slučajnosti. V Ljubljani, dne 12. julija 1903 Dr. Kopriwa, t. č. predsednik.

Telefonska in brzajavna poročila.

Bolezen sv. očeta.

Rim, 13. julija. (C. B.) Zjutranji bulletin: Pred polnočjo je bil sv. oče miren, pozneje se je pojavila od časa do časa vznemirjenost. Preiskava oprsja ni pokazala nikake premembe predvčerajšnjega stanja. Delovanje ledvic pomanjkljivo. Splošni počutek nekoliko depremiran. Žila 82, dihanje 32, temperatura 36.2

Rim, 13. julija. Danes sv. očeta nekoliko kuha vročina. Zdravniki pravijo, da je to pri njegovi starosti jako dobro znamenje.

Rim, 13. julija. Tudi danes po noči je sv. oče nekaj ur spal. Zdrav-

stveni položaj nespremenjen. Včeraj zvečer se je vršila slovesnost prenosa januarijeve mitre z velikimi slovesnostmi. Sv. oče jo je poljubil. Dali so mu tudi čudodelno Januarijevo čepico, ki je že v tisoč slučajih izkazala svojo čudodelno moč. Sv. oče je je poljubil in dal na glavo. Sv. oče je včeraj zvečer zopet sprejel kardinala Agliardi in Steinhuber. Francoskemu kardinalu Mathieu je izrazil upanje, da preganjanje katoličanov na Francoskem skoro preneha. »To je moja oporoka«, je pristavil sv. oče.

Rim, 12. julija. Danes so parkrat odprli okna papeževe sobe in jih skoro nato zopet zaprli. Po noči je bil v Vatikanu mir. Poveljnika nobelgarde in garde Švicarjev sta lahko počivala. Sv. oče je po polnoči zaspal. Sv. oče je zjutraj poskušal msgr. Angelliju diktirati nekaj pismov, a je izrekel samo dve do tri besede. Žila 82, nekoliko krepkejša, dihanje 30, temperatura 46.4.

Rim, 12. julija. Današnji dan je bil dan miru za sv. očeta. Sv. oče ni napravljajl skrbi ne svoji okolici, ne zdravnikom. Spal je po noči pet in pol ur. Zjutraj je hotel na vsak način vstati in treba je bilo zdravnikom nastopiti z vso resnostjo, da so ga obdržali v postelji. Lapponi mu je dejal: »Vsako ponavljanje boleznij ima vzrok v tem, ker ne ubogate naših navodil.« Papež je na to želel, naj odpro okna, kar se je zgodilo. Delovanje srca je krepkejše.

Rim, 13. julija. »Berliner Tagblatt« pravi, da je Rusija za Rampollo. Tudi kardinala Macchie in Steinhuber sta odločno za kardinala Rampollo, ali pa za onega, za katerega bo Rampolla. Kombinacije listov so seve brez podlage, ker konklave ni nobena akcijska družba.

Rim, »Italia« pravi, da je obolel kardinal Rampolla na mrzlici radi prenapornega dela.

Maribor, 13. Sestanek mladeničev iz Slovenskih goric pri Sv. Lenartu bil sijajen. Navzočih nad 1500 mladeničev. Cerkveno opravilo pri Sveti Trojici se je izvršilo po programu. Slavnostno zborovanje se je moralo vršiti pri Sv. Trojici, ker so nemškutarji v Št. Lenartu vse storili, da nismo dobili lokala. V Št. Lenartu so bili vsi nemčurji na nogah in pokazali, da še ni izginila iz njegovih vrst predrznost goljufa Mravlaga. Policaji so mladeničem zaplenili slovensko zastavo. Mladeniči so burno zahtevali nazaj slovensko trobojnico. Bati se je bilo najhujšega. Policaji so morali mladeničem izročiti nazaj slovensko zastavo, katero so mladeniči z velikanskim navdušenjem nesli na zborovališče. Na shodu je govoril tudi deželni poslanec Roškar, ki je z gladko besedo vnel mej mladeniči oganj narodnega navdušenja, Nemškutarji so prišli pred zborovališče izzivat, mej njimi je bil tudi sodni adjunkt dr. Rostock, ki se je jako izzivalno vedel. Ogorčenje je bilo radi tega veliko. Policija proti izzivačem ni storila prav ničesar. Nastala je opasna situacija. Voditeljem mladeničev se je posrečilo, da ni prišlo do hujšega, kar so nemškutarji iskali. Na izzivanja nemškutarjev dejalo se je mladeničem: »Držite se gesta: svoji k svojim!« Shod je sijajno vspel, nastop nemškutarjev je le koristil slovenski stvari.

Videm, 13. julija. Kanonična vizitacija se je danes na Vidmu kakor včeraj v Rajhenburgu izborna dobro obnesla. Premilostljivi knezoškof mariborski in ljubljanski sta se po odposlancih pozdravila. Vsprejem povsod dostojen in ganjiv.

Dunaj, 13. julija. Včeraj je bivši češki minister Rezek došel v Išel ter je bil sprejet od cesarja. Z dnem 18. avgusta bo vlada zopet pričela pogajanja s Čehi in če bodo vspela, sklicala bo začetkom septembra državni zbor.

Dunaj, 13. julija. (C. B.) Državni finančni minister Kallay je danes po kratki boleznij umrl. Ministroval je 24 let. Zapušča vdovo, sina in dve hčeri.

Zagreb, Zedinjena opozicija sklicuje na 15. avgusta v 80 okrajih volivske shode za finančno samostalnost Hrvatske. Pri tej priliki se bodo osnovali tudi v vseh okrajih opozicionalni lokalni odbori, ki bodo tvorili podlago novi trdni organizaciji. Vse je radovedno, kako stališče zavzema napram temu gibanju hrvatski ban. V septembru se namerava v Zagrebu prirediti velik hrvatski narodni zbor.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi.	Nebo	Padačina v 24 urah, v mm.
11. 9. zveč.	736.0	18.2	sl. jzab.	del. obl.	
12. 7. zjut.	735.5	16.4	brezv.	del. obl.	0.0
2. popol.	733.5	29.2	sl. jzab.	sk. jasno	
12. 7. zveč.	732.4	19.5	sl. jzab.	jasno	0.0
13. 7. zjut.	731.1	16.3	sl. svzh.	jasno	
2. popol.	730.3	25.8	p. m. jzab.	del. jasno	

Srednja temperatura sobote 81.6°, normale 19.7.
Srednja temperatura nedelje 20.7°, normale, 19.7.

Dunajska borza

dne 13. julija.

Skupni državni dolg v notah	100:55
Skupni državni dolg v srebru	100:40
Avstrijska zlatna renta 4%	121:25
Avstrijska krona renta 4%	100:70
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	52:75
Ogrska zlatna renta 4%	120:00
Ogrska krona renta 4%	99:40
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91 —
Avstro-ogrsko bančne delnice	16:04
Kreditne delnice	662:75
London vista	239:35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117:32 1/2
20 mark	23:48
20 frankov	19:05
Italijanski bankovci	95:25
C. kr. cekini	11:28

Zitne cene

dne 13. julija 1903. (Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7:32 do 7:33
Rž za oktober <td>6:27 do 6:28</td>	6:27 do 6:28
Oves za oktober <td>5:36 do 5:37</td>	5:36 do 5:37
Koruzna za julij <td>6:33 do 6:34</td>	6:33 do 6:34
za avgust <td>6:32 do 6:33</td>	6:32 do 6:33
za september <td>6:35 do 6:36</td>	6:35 do 6:36
za maj 1904 <td>5:18 do 5:19</td>	5:18 do 5:19

(Efektiv.)

Dunajski trg

Pšenica banaška	K — do —
Rž južne železnice <td>6:35 do 6:55</td>	6:35 do 6:55
Rž <td>— do —</td>	— do —
Ječmen <td>— do —</td>	— do —
ob Tisi <td>— do —</td>	— do —
Koruzna ogrska <td>6:65 do 6:80</td>	6:65 do 6:80
Cinkvant <td>7:50 do 8 —</td>	7:50 do 8 —
Oves srednji <td>5:85 do 6:05</td>	5:85 do 6:05
Fizol <td>11 — do 12 —</td>	11 — do 12 —

Čopice

za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbi v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskankulce. 524 16 11—11
Vnanja naročila proti povzetju.

ALOJZIJ LUZNIK
na Vrhniki pri Ljubljani preskruje dobre harmonije
domačega in ameriškega sestava, glasovirje in pianine. 264 86
Daj se tudi na obroke!
Na zahtevanje se pošiljajo ceniki brezplačno.

Hiša

904 8—3

na Vidmu, posebno pripravna za kakega duhovnika v pokoju, in

lepe posestve

(čez 30 orolov) z vsemi potrebnimi poslopji v Sremiču, prodajo se takoj skupno, ali tudi razdeljeno, po nizki ceni. Podrobna izvestja daje **A. Susteršič**, lekarnar v Krškem

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulturna izviritev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.
134 218

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Mr. Ignacij Žitnik.**

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.